

- 2) Організації спільних виробництв засобів захисту інформації;
- 3) Підготовки та перепідготовки фахівців із профільних напрямків;
- 4) Розвитку інноваційної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Состояние преступности в Российской Федерации за 2007 год // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mvd.ru/files/u281KzbmtHplrXo.pdf>.
2. Состояние преступности в Российской Федерации за 2008 год // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mvd.ru/files/PUeh34ZSL9gjacr.pdf>.
3. Состояние преступности в Российской Федерации за 2009 год // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mvd.ru/files/AauTOcPxyhbg2fK.pdf>.
4. Стан та структура злочинності в Україні (2007-2008 р.р.) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/170319>.
5. Стан та структура злочинності в Україні (2008-2009 р.р.) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/233004>.
6. Чем ответит Россия на киберугрозы ? // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.itsec.ru/newstext.php?news_id=41255.
7. Конвенція про кіберзлочинність // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_575.
8. Панфилова Е.И. Компьютерные преступления: Серия "Современные стандарты в уголовном праве и уголовном процессе" / Е.И. Панфилова, А.Н. Попов; Науч. ред. проф. Б.В. Волженкин. – СПб.: Изд-во С.-Петербург. юрид. ин-та Генеральной прокуратуры РФ, 1998. – 48 с.
9. Преступления в сфере компьютерной информации: квалификация и доказывание: Учеб. пособие / Под ред. Ю.В. Гаврилина. – М.: ЮИ МВД РФ, 2003. – 245 с.

УДК 35.078.3 : 343.451 : 044 (477) (075.8)

ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ПРОКУРОРА-КРИМІНАЛІСТА

Синеокий О.В., к.ю.н., доцент

Запорізький національний університет

Узунов П.П., експерт

*Науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
при ГУ МВС України в Запорізькій області*

У статті авторами проаналізовані і науково обґрунтовані теоретико-методологічні засади розвитку психолого-акмеологічної концепції професійної діяльності прокурора-криміналіста. На підставі проведеного дослідження авторами визначаються шляхи та перспективи акмеологічних розвідок теоретичної моделі професіоналізму особистості прокурора-криміналіста в сучасних умовах реформування системи органів прокуратури України.

Ключові слова: акмеологія; професійна діяльність; професіоналізм; прокурор-криміналіст.

Синеокий О.В., Узунов П.П. ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ ПРОФЕССИОНАЛИЗМ ПРОКУРОРА-КРИМИНАЛИСТА / Запорожский национальный университет, Научно-исследовательский экспертно-криминалистический центр при ГУ МВД Украины в Запорожской области, Украина

В статье авторами проанализированы и научно обоснованы теоретико-методологические начала развития психолого-акмеологической концепции профессиональной деятельности прокурора-криминалиста. На основании проведенного исследования авторами определяются пути и перспективы акмеологических изысканий теоретической модели профессионализма личности прокурора-криминалиста в современных условиях реформирования системы органов прокуратуры Украины.

Ключевые слова: акмеология; профессиональная деятельность; профессионализм; прокурор-криминалист.

Sineokiy O.V., Uzunov P.P. HIGHLY TECHNOLOGICAL PROFESSIONALISM OF PROSECUTOR-CRIMINALIST / Zaporizhzhya national university, Research expertly-criminalistics center at GM of MIA of Ukraine in the Zaporozhia area, Ukraine

In this article the authors analyses and scientifically bases the main theoretical-methodological stages of the development psycho-acmeological conception of a procurator-criminalist's professional activity. On the bases of a carry out investigation the authors marks the ways and perspectives of an acmeological development the theoretical model of a professional person – a procurator-criminalist in nowadays conditions of a reforming procurator's office system of Ukraine.

Key words: acmeology; profession activity; professionalism; procurator-criminalist.

Становлення інформаційного суспільства, інтенсивний розвиток новітніх технологій у сфері кримінального судочинства, модернізація інформаційно-телекомунікаційних процесів правоохоронних органів викликають пильну увагу до можливостей впливу на індивідуальну свідомість осіб, професійна діяльність яких у тому чи іншому аспекті відбувається із застосуванням високих технологій.

Зокрема, використання сучасної інформаційної техніки та нових інформаційних технологій дає реальну можливість організувати забезпечення прокурорських працівників такою інформацією, яка об'єктивно їм необхідна для здійснення функціональних обов'язків. У цілому, поняття професіоналізму в акмеологічній науці визначається як професіоналізм діяльності та як професіоналізм особистості.

Звідси виконання професійних функцій, покладених на прокурора-криміналіста, потребує всебічного володіння інформацією, яка б характеризувала як систему в цілому (внутрішня інформація), так і стан зовнішнього середовища, який безпосередньо або опосередковано впливає на прокурорську діяльність, потребує прокурорського втручання (зовнішня інформація). Тому в сучасних умовах інформаційно-технологічного прориву особливої актуальності набуває рівень високотехнологічної підготовки прокурора-криміналіста щодо виконання ним своїх професійних завдань.

У науковій літературі питання, що стосуються професіоналізму особистості, висвітлювалися О.О. Бодальовим, Л.С. Виготським, А.О. Деркачем, В.Г. Зазикіним, Є.О. Клімовим, Н.В. Кузьміною, О.М. Леонтєвим, С.Л. Рубінштейном. Особливості професіоналізму працівників різних правоохоронних органів були вивчені В.М. Богдановим, В.А. Даніловим, Н.Л. Гранатом, В.П. Трубочкіним, В.М. Шевченко та ін.

Потрібно відзначити, що окремі інформаційно-правові аспекти правоохоронної діяльності розглядали у своїх наукових дослідженнях І.В. Арістова, О.М. Бандурка, К.І. Беляков, Н.Г. Беляєва, А.Б. Венгеров, В.І. Іванов, Д.А. Керімов, В.К. Колпаков, А.М. Куліш, Б.Г. Литвак, В.М. Плішкін, Ю.А. Тихомиров та інші автори.

Про необхідність, доцільність і перші кроки щодо проблем формування правової інформатики в прокуратурі України свідчать окремі публікації на рівні статей А. Карпуся [1], А. Куліша [2], Г. Середи [3], В. Цимбалюка [4; 5], Є. Шевченка [6], О. Шинальського [7] та інших.

Потрібно відзначити, що до цього часу ще спостерігається відставання від потреб практики наукового забезпечення інформатизації органів прокуратури. Тому питання, що пов'язані з визначенням інформаційного забезпечення організації прокурорського нагляду у сфері слідчо-оперативної діяльності, як правило, у переважній більшості були предметом уваги з боку правознавців, які досліджували проблеми правоохоронних органів.

Утім до цього часу поза увагою дослідників залишаються нерозв'язаними акмеологічні проблеми формування високотехнологічного професіоналізму прокурора-криміналіста як особливого суб'єкта прокурорської діяльності.

У зв'язку з цим, у цій статті вибрано цілком визначити бачення на проблему формування професіоналізму прокурора-криміналіста у високотехнологічних умовах сучасного процесу його професійної діяльності. Новизна роботи полягає в тому, що для подальшого вивчення

проблеми уперше вибрано акмеологічну концепцію високотехнологічного професіоналізму прокурора-криміналіста.

Професійна підготовка прокурора-криміналіста обов'язково повинна містити в собі теоретичне навчання у сфері високих технологій, основна мета якого – формування в того, якого навчають, правильного розуміння сутності майбутньої діяльності й засвоєння ним необхідних знань. Теоретичне навчання проводиться з тими прокурорсько-слідчими працівниками, хто на цей час вже працює на певних посадах, тому цей процес переминяється практичною підготовкою, тобто фактично тренуванням, націленим на формування в того, якого навчають, (стажиста, практиканта) необхідної системи професійних умінь і навичок професійної діяльності прокурора-криміналіста.

Надання допомоги з боку прокурора-криміналіста є конкретизацією функції регулювання і коригування, здійснюваної у вигляді практичної і методичної допомоги. Практична допомога укладається безпосереднім впливом на об'єкт, методична – припускає опосередкований вплив на нього. Надання допомоги має місце в організації роботи і щодо конкретних кримінальних справ. Виходячи із цього, вимоги у сфері високих технологій, які сьогодні пред'являються до прокурорів-криміналістів, змушують їх постійно вивчати самостійно й впроваджувати науково обгрунтовані методи й прийоми слідства, сучасні інноваційні заходи його програмного забезпечення, ефективно використовувати можливості центрів криміналістичної інформації й оперативно-розшукових обліків.

В останні роки виникла гостра потреба в переосмисленні багатьох положень і критеріїв методичної діяльності прокурорів-криміналістів, наданні їй статусу наукової, а також у якісних високотехнологічних змінах її змісту та організації.

Сьогодні методичну роботу частіше всього розглядають як фундамент для інновацій. Потрібно проводити цільові моніторинги і маркетингові дослідження для вироблення концептуальних напрямлень функціонування і розвитку служби прокурорів-криміналістів.

Одним із базових принципів діяльності прокурорів-криміналістів є адаптація до інформаційно-технологічних змін. Адже її основа – не тільки впровадження в практику розслідування окремих технічних нововведень, а взаємодія цих змін.

Методична допомога по конкретних кримінальних справах виявляється в наданні порад, рекомендацій з методики і тактики проведення окремих слідчих дій, кваліфікації злочинів та ін. Формами надання практичної допомоги по конкретних кримінальних справах є: безпосереднє розслідування кримінальних справ; участь у проведенні слідчих дій; складання планів розслідування, процесуальних документів та ін.

Відомо, що професіоналізм є запорукою успішної та ефективної прокурорської діяльності. Під ним розуміють: обрання та засвоєння суб'єктом даної професії, його адаптацію до роботи та самостійне її здійснення, виконання за допомогою професійних засобів та способів певних юридичних дій та операцій, вирішення професійних завдань та досягнення мети [8, 6].

Високотехнологічний професіоналізм прокурорської діяльності характеризується, насамперед, високою продуктивністю цієї діяльності. Дане визначення високотехнологічного професіоналізму діяльності можна припустити як основне в акмеології, і тому зараз воно є важливим методологічним орієнтиром нашого дослідження.

У той же час дослідження, які були проведені в акмеології в останні роки [9; 10; 11; 12], показали, що доцільно розглядати професіоналізм не тільки в діяльнісному контексті, але також у нерозривному зв'язку з особистісним, що як раз співвідноситься з найважливішим методологічним принципом єдності діяльності й особистості. Дійсно, у процесі становлення професіоналізму прокурорської діяльності особистість прокурора обов'язково розвивається.

Акмеологічні інваріанти розвитку високотехнологічного професіоналізму – це основні якості й уміння професіонала (або необхідні умови), що забезпечують високу продуктивність і стабільність діяльності, незалежно від її втримування й специфіки. Акмеологічні інваріанти високотехнологічного професіоналізму проявляються також і у внутрішніх спонукальних причинах, що забезпечують активний саморозвиток фахівця, реалізацію його творчого потенціалу.

Системний підхід припускає центральним аспектом дослідження високотехнологічний процес діяльності прокурора-криміналіста й дозволяє дати досить точний опис цього процесу з урахуванням усіх елементів, що беруть участь у ньому. Системний підхід дозволяє визначити взаємозв'язок між особистісними якостями в структурі особистості й виділити серед них найбільш значні для роботи прокурором-криміналістом: 1) визначити взаємозв'язок між професійними якостями, знаннями, навичками, уміннями в діяльності; 2) сформулювати основні закономірності зв'язків між особистісними якостями в кожній зі сторін професійної діяльності; 3) визначити кінцеве число сторін професійної діяльності, а також якостей, знань, навичок і вмінь, що реалізуються в цій діяльності, тобто побудувати структуру професіограми прокурора-криміналіста; 4) визначити, нарешті, зв'язок між системою «особистість прокурора-криміналіста» і двома системами, а саме слідчо-оперативною (міжвідомчою) і контрольно-наглядовою (прокурорською).

Техніко-криміналістична діяльність прокурора-криміналіста має цілий ряд психологічних особливостей. Зокрема, діяльність прокурора-криміналіста у сфері боротьби зі злочинністю відрізняється від інших видів прокурорської діяльності насамперед своїм правовим характером, що визначає і її психологічна своєрідність. У цьому контексті пропонуємо розглянути акмеологічні концепти мотивації прокурора-криміналіста як систему окремих мотивів і як динамічний процес формування мотиву.

Позитивні результати для мотивації прокурора-криміналіста має: а) вивчення прокурором потреб та інтересів підлеглих та піднаглядних суб'єктів; б) розробка системи стимулів, які сприяють прийняттю особистої відповідальності; в) сприяння особистісному зростанню за рахунок системи заохочень; г) турбота про загальний і професійний розвиток стажистів прокуратури та молодих слідчих; д) залучення всіх слідчо-оперативних працівників до розроблення системи преміювання, перш за все за ефективну сумісну роботу по розкриттю злочинів; є) забезпечення грошовим утриманням, не нижчим, ніж в інших державних службовців регіону; ж) забезпечення участі прокурора-криміналіста в міжвідомчій діяльності у сфері боротьби зі злочинністю.

Протягом тривалого часу рішення типових завдань не тільки вдосконалює спеціальні знання, але й формує професійні звички, певний склад мислення, стиль спілкування. Зазначимо, що алгоритм діяльності прокурора-криміналіста – термін і метод інженерної психології: логічна організація професійної діяльності прокурора-криміналіста, яка складається із сукупності комплексу заходів (системи дій) практичної і методичної допомоги щодо ефективного процесуального впровадження в процес кримінального переслідування одиниць оперативно-розшукової та експертної інформації.

Мотивація займає центральне місце в структурі особистості прокурора-криміналіста, який професійно займається практичною та методичною допомогою всім прокурорам та слідчим прокуратури щодо високотехнологічного підвищення якості роботи, а звідси є одним із головних психологічних явищ, що пояснює рушійну силу всієї його життєдіяльності і поведінки. Відзначимо, що в цілому активна особистісна позиція щодо самореалізації прокурора-криміналіста, усвідомлення ним соціальної необхідності своєї професійної діяльності й узагалі ставлення до сенсу життя є дуже міцним психологічним інструментом корекції та згладжування особистісних неприємних функціональних станів. І тому все, що є мовби тягарем прокурорської професії (ризик, небезпека, боротьба, труднощі, стреси) у кінцевому рахунку отримує сенс і право на існування. Тобто це стає змістом цієї професії.

Виділимо основні етапи процесу підготовки до професійної діяльності: 1) професійне самовизначення і професійна мотивація; 2) рівень професійних знань прокурора-криміналіста; 3) професійна адаптація прокурора-криміналіста; 4) проблема професійного довголіття і психологічного здоров'я прокурора-криміналіста. Таким чином, у свідомості суб'єкта відображається спосіб його дії, але він відображається особливим образом, на основі динаміки діяльності, зміни її завдань, подій.

Успішна діяльність прокурора-криміналіста в «рваному» режимі вимагає приблизно тих же професійних якостей, що й робота у вкрай шкідливих умовах праці. До цих вимог додається висока самоорганізація, високорозвинені вольові якості, ефективна психічна саморегуляція. Вони дозволяють уникнути нервових зривів та інших стресогенних захворювань. Тому тільки

використовуючи спеціальні психологічні знання прокурор-криміналіст зможе реалізувати заходи з установавання контакту та здійсненню психологічного впливу, нейтралізувати дію негативних чинників при пошуку та оцінці фактичних даних, які мають статус джерела доказів, та їх викладення під час нагляду за законністю розслідування кримінальної справи.

Недосконалість високотехнологічного рівня професійної підготовки прокурорів-криміналістів, прорахунки, допущені на цьому етапі, можуть викликати небезпечені наслідки, причому як на макро- і мікро-соціальному рівні, так і на індивідуальному, зокрема, для свого здоров'я. Людині, яка раптово постає перед фактом своєї професійної неповноцінності, часом досить важко пережити побідні екстремальні для її емоційного рівня (стану) обставини. Якщо виявиться, що подібну ситуацію важко виправити, оскільки вона набула стійкості в часі, то її руйнівний вплив обов'язково позначиться в тій або іншій формі на соматичному й психічному здоров'ї психологічно непідготовленого прокурора-криміналіста. Адже професійне довголіття прокурора-криміналіста має бути запроваджено вже на етапі професійної підготовки. Відтак вирішення цього завдання значною мірою буде перебувати в руках самого суб'єкта навчання.

Отже, існують підстави виокремити наступні складові (етапи, стадії) формування високотехнологічного професіоналізму прокурора-криміналіста. Це – обрання прокурорської професії у цілому; її засвоєння і здобуття у вищому навчальному закладі; адаптація до тієї чи іншої діяльності; самостійна робота та набуття професійного спеціалізованого досвіду; підвищення кваліфікації. Як бачимо, кожна складова потребує ретельного дослідження, проте у підсумку їх можна звести до таких чинників: професіональна здатність до діяльності прокурором-криміналістом; наявність теоретичних та практичних знань та навичок, отриманих у навчальних закладах; практичний досвід.

Оскільки загальний зміст акмеології – розгляд у єдності процесів професійного та особистісного розвитку шляхів досягнення професійної майстерності на ґрунті реалізації творчого потенціалу особистості прокурора-криміналіста, варто підсумувати викладене в тім, що адаптаційні здатності прокурора-криміналіста багато в чому залежать від психологічних особливостей його особистості, що визначають можливість адекватної регуляції функціонального стану організму в різноманітних умовах життя й діяльності. Тому необхідно заздалегідь готуватися до роботи прокурором-криміналістом, щоб не виявитися уразливим до впливу пов'язаних із цією професійною діяльністю факторів ризику, ґрунтовно вивчати технічну складову цієї діяльності, опанувати прийомами психічної саморегуляції, самовідновлення й нормалізації рівня працездатності, усунення наслідків професійного стомлення й перевантажень, виключити зі свого життя саморуйнуючих стратегій професійної й позаслужбової поведінки, розвинути навички самоконтролю, вміти в потрібний час здійснювати розумову релаксацію (тобто досягати «тиші» розуму, розумового спокою).

Таким чином, потрібно розробити цілісну програму запровадження навичок зниження стресових впливів у процесі адаптації в перші місяці роботи прокурором-криміналістом.

Професійно-психологічна стійкість прокурора-криміналіста передбачає в умовах «технологічного перебільшення»: 1) відсутність психологічних реакцій негативного типу в екстремальних умовах чи при дії стрес-факторів; 2) вміння виявляти розумну настороженість і увагу до ризику, небезпеки, несподіваності; 3) стійкість до психологічного тиску з боку третіх осіб, які намагаються впливати на хід першочергових слідчо-оперативних заходів у кримінальних справах про тяжкі злочини, що вчинені в умовах неочевидності; 4) вміння керувати собою в психологічно напружених, конфліктних ситуаціях.

Стан готовності прокурора-криміналіста до сприйняття емоційно-напружених оперативно-службових (професійних) ситуацій визначається не тільки юридичною (правовою), але й інформаційно-технологічною підготовкою, а відтак правильним психологічним розумінням своїх професійних завдань і службових обов'язків. Необхідно навчитися прогнозувати і враховувати ймовірність несприятливого впливу на психіку таких чинників: наявність великої кількості збуджених людей, емоційний стан яких мимоволі передається працівникам; агресивні чи принижуючі гідність висловлювання та дії окремих громадян, певної групи; провокуючі на несанкціоноване застосування сили дії; раптовість, несподіване ускладнення ситуації; ризик, зумовлюючий небезпеку для здоров'я і життя; підвищена відповідальність за наслідки своїх

дій; внутрішній конфлікт між бажанням уникнути небезпеки та необхідністю виконувати професійні обов'язки; страх помилки та покарання за неї.

Таким чином, традиційні напрямки досягнення стабільно високої ефективної й надійної діяльності, що здійснюється в особливих і високотехнологічних умовах, за змістом обмежені своїми формальними можливостями. Виходом із такого стану розвитку проблеми може стати реалізація акмеологічного підходу. Зокрема, акмеологічний супровід процесу подолання професійної регресії прокурорів-криміналістів сприяє оптимізації їхньої професійної діяльності й включає наступні методи й форми: діагностику, індивідуальне й групове навчання й консультування, які організовані з врахуванням психолого-акмеологічних факторів та умов оптимізації діяльності прокурорів-криміналістів. Адже, опираючись на визначення концепції як системи поглядів, розуміння певних явищ, процесів, набір доведень у процесі побудови наукової теорії, потрібно підсумувати іншими словами, що високотехнологічний професіоналізм діяльності прокурора-криміналіста в особливих і екстремальних умовах пов'язаний з досягненням інваріантності контрольної-наглядової діяльності й кримінального переслідування за рахунок формування й включення функціональних резервних можливостей компенсаторного типу.

На сучасному етапі проблема полягає в тому, щоб знайти той психолого-акмеологічний стрижень, навколо якого можна було б розгорнути предмет забезпечення законності слідчо-оперативної діяльності, доповнюючи його теоретичними узагальненнями та узагальненням емпіричних напрацювань. Ось тому, такою центральною віссю вибрано акмеологічну концепцію професійної діяльності прокурора-криміналіста. У контексті професійної підготовки прокурора-криміналіста ми розглядаємо діалогічний підхід як методологічний принцип, який пронизує увесь процес слідчо-оперативної діяльності. Адже процес постійної діалогової суб'єкт-суб'єктної взаємодії, на нашу думку, передусім формує активну дослідницьку позицію прокурора-криміналіста.

Прокурор-криміналіст як професіонал високого класу, який досяг високотехнологічної майстерності, відрізняється високим рівнем антиципації, уміннями точно й далеко прогнозувати. Можна з упевненістю визнати, що саме ця якість і вміння властиві всім тим особам, що досягли АКМЕ (тобто вершини) в професії прокурора-криміналіста.

Отже, підсумовуючи викладене, відзначимо, що високотехнологічний професіоналізм прокурора-криміналіста є якісно новою характеристикою суб'єкта прокурорської праці, що відображає дійсно високий рівень розвитку професійно важливих та індивідуально-ділових якостей, акмеологічних складових елементів професіоналізму, адекватний рівень домагань, мотиваційна сфера й ціннісні орієнтації, спрямовані на прогресивний розвиток прокурора-криміналіста як фахівця в сучасних умовах технологічного прориву, що відображає високу технічну кваліфікацію й професійну компетентність, розмаїтість ефективних професійних навичок і вмінь, володіння сучасними інформаційними алгоритмами й способами рішення оперативно-службових завдань, що дозволяє здійснювати діяльність із високою продуктивністю.

Насамкінець ще раз підкреслимо, що визначення загальних і специфічних акмеологічних інваріант високотехнологічного професіоналізму як основних детермінант інваріантності прокурорської діяльності є важливим етапом рішення проблем забезпечення законності слідчо-оперативної діяльності та її високої ефективності й надійності.

Акмеологічні інваріанти високотехнологічного професіоналізму прокурора-криміналіста необхідно розвивати. Тому наступне важливе завдання полягає в підборі або розробці методів розвитку акмеологічних інваріант особливого інформаційно-технологічного прокурорського професіоналізму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карпусь А. Інформатизація органів прокуратури: стан і перспективи / А. Карпусь // Право України. – 2007. – № 6. – С. 89-90.
2. Куліш А.М. Напрямки вдосконалення інформаційного забезпечення діяльності органів прокуратури України / А.М. Куліш // Форум права: [Електронне наукове фахове видання]. – 2006. – № 3. – С. 72-76. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2006-3/06sovsez.pdf>.

3. Серета Г. Концептуальні засади наукового забезпечення інформатизації прокуратури / Г. Серета, І. Рогатюк, В. Цимбалюк // Вісник прокуратури. – 2006. – № 5. – С. 14-19.
4. Цимбалюк В. Роль правової інформатики у модернізації прокуратури України / В. Цимбалюк // Право України. – 2006. – № 11. – С. 73-77.
5. Цимбалюк В. Щодо формування стратегії інформатизації прокуратури України в умовах розвитку інформаційного суспільства / В. Цимбалюк // Вісник прокуратури. – 2007. – № 5. – С. 92-99.
6. Шевченко Є. Концепція інформаційного забезпечення прокурорської діяльності / Є. Шевченко, О. Червякова // Вісник прокуратури. – 2003. – № 2. – С. 119-122.
7. Шинальський О. Комп'ютеризація органів прокуратури України: сьогодення та перспективи / О. Шинальський // Вісник прокуратури. – 2003. – № 4. – С. 3-7.
8. Карташов В.Н. Профессионализм субъектов юридической деятельности / В.Н. Карташов // Правовая реформа и проблемы совершенствования профессиональной юридической деятельности. – Ярославль, 1990. – С. 6-7.
9. Бодалёв А.А. Вершина в развитии взрослого человека: характеристики и условия достижения / А. А. Бодалёв. – М.: Флинта: Наука, 1998. – 165, [2] с.
10. Возрастные аспекты онтопсихологии: [учеб. пособие] / Б.Г. Ананьев и др.; [Санкт-Петербург. гос. ун-т]. – СПб.: СПбГУ, 1993. – 95 с.
11. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии / Б.Ф. Ломов; [Рос. акад. наук. Ин-т психологии]. – М.: Наука, 1999. – 349, [1] с.
12. Понукалин А.А. Системная психологическая теория и общественная практика / А.А. Понукалин; Отв. ред. Б.Ф. Ломов; [РАН, Ин-т психологии]. – М.: ИПРАН, 1993. – 197 с.

УДК 343.98.06: 347.965.45 (477)

МОДЕЛЮВАННЯ ЯК НОВИЙ МЕТОД У ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА-ЗАХИСНИКА ІЗ ВИЯВЛЕННЯ, ФІКСАЦІЇ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКАЗІВ

Узунова О.В., к.ю.н., доцент

Запорізький національний університет

Пасютіна О.В., помічник заступника голови

Ленінський районний суд міста Запоріжжя

Статтю присвячено моделюванню як методу в діяльності адвоката-захисника. Розглянуто та проаналізовано види моделювання та надано їх оцінку. З'ясовано, що моделювання допомагає захисникові будувати систему доказів у справі.

Ключові слова: адвокат, моделювання, докази, криміналістика, інформація, факти, події.

Узунова О.В., Пасютіна Е.В. МОДЕЛИРОВАНИЕ КАК НОВЫЙ МЕТОД В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АДВОКАТА-ЗАЩИТНИКА ПО ВЫЯВЛЕНИЮ, ФИКСАЦИИ И ИССЛЕДОВАНИЮ ДОКАЗАТЕЛЬСТВ / Запорожский национальный университет, Ленинский районный суд города Запорожье, Украина

Статья посвящена моделированию, как методу в деятельности адвоката-защитника. Рассмотрены и проанализированы виды моделирования и дана их оценка. Выяснено, что моделирование помогает защитнику строить систему доказательств в деле.

Ключевые слова: адвокат, моделирование, доказательства, криминалистика, информация, факты, события.